

nové mezi sebe nerozdělili. Nedostačuje-li pro nástupnictví spolku v majetek Rolnické měšťanské pokladny usnesení se posledních měšťanů, tím méně může se žalující strana dovolávat výnosu zemské politické správy, jímž bylo podle zákona o právu spolčovacím vzato na vědomí utvoření se spolku, ani výnosu okresní politické správy, jímž byl vznik spolku osvědčen. Ani ten ani onen výnos nemohly způsobiti změny v soukromých právech. Ani knihovního usnesení okresního soudu, jímž bylo nařízeno poznamenání nového označení vlastníka sporných pozemků, nelze se s úspěchem dovolávat, neboť pouhá poznámka nemůže podle knihovního zákona způsobiti změnu v právu vlastnickém; obsah poznámky pak odporuje skutečnému stavu. Žalující spolek není totožným s Měšťanskou rolní pokladnou v Českém Brodě, jež jest vlastníci sporných pozemků, a neprokázal, že jich od ní platně nabyt. Žaloba jest jako vlastnická žaloba neodůvodněná, jako určovací žaloba pro nedostatek prokázaného zájmu nedovolená, proto nezbylo, než vyhověti dovolání a žalobu zamítnouti.

Čís. 6148.

Smlouva o převzetí advokátní kanceláře. Pokud nejde tu vzhledem k okolnostem případu o smlouvu neplatnou.

(Rozh. ze dne 24. června 1926, Rv I 57/26.)

Vdova po advokátu Dr. D-ovi ujednala s advokátem Drem F-em, že mu postoupí advokátní kancelář D-ovu za 120.000 Kč, z nichž Dr. F. zaplatil pouze 50.000 Kč. Žalobě banky, jakožto postupnice vdovy po D-ovi o nedoplatek, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem mimo jiné z těchto

důvodů:

Žalovaný setrvává v dovolání na právní námitce, že smlouva o převzetí advokátní kanceláře zemřelého Dr. Oldřicha D-a, z níž jest žalován, jest neplatná, poněvadž předmětem jejím bylo jenom převzetí klientely, což jest plněním nemožným. Námitka jest bezpodstatná. Lze bez výhrady přisvědčiti dovolateli, že jest podstatný rozdíl mezi provozováním advokacie a jiných živností, při nichž pravidelně na osobní činnosti a vlastnostech podnikatele tak nezáleží. Proto nemluví se o advokacii jako o živnosti, nýbrž jako o svobodném povolání. Přes to jest i advokacie výdělkovým podnikem, a úspěch tohoto podniku nezáleží výhradně na osobní činnosti a vlastnostech advokáta, nýbrž také ještě na celé řadě dalších hmotných i nehmotných předpokladů, které, organisovány v jeden celek, spoluurčují hmotný úspěch podniku, mají samy pro sebe jistou majetkovou hodnotu a mohou býti a bývají pod jménem advokátní kanceláře předmětem obchodu. Náleží sem opatření vhodných a náležitě vybavených kancelářských místností, způsobilého personálu, známost kanceláře a navyklost obcenstva používati jejích služeb, trvající styky s klientelou, zabezpečení určitých prací pro nejbližší dobu a vším tím poskytnutá příležitost a možnost uplatnění činnosti a schopnosti pro budoucnost. Není správné tvrzení, že v tomto případě byla výhradním předmětem smlouvy klientela Dra D-a. Bylo smluveno, že vdova požádá

advokátní komoru, by žalovaný byl jmenován substitutem místo Dr. A-a, že mu budou odevzdány veškeré spisy klientů, dány do podnájmu dvě místnosti z bytu, v němž se kancelář posud provozovala, předá telefonní stanici, že žalovaný převezme kancelářský personál, vybere všechny palmární účty Dra D-a a bude je po případě vymáhati žalobou i exekucí. Vše to mělo jako celek pro každého advokáta, jenž dosud neměl vlastní kanceláře, jistou cenu, není proto na kupní smlouvě nic, co by ji odlišovalo od koupě jiných výtěžkových podniků a živností a činilo bezplatnou. Pravá hodnota kanceláře nebyla ovšem přesně zjistitelná, smlouva byla proto do jisté míry smlouvou odvážnou, ale to nezabavuje jí právní platnosti a účinnosti (§ 1276 obč. zák.), zvláště když si strany byly této její povahy plně vědomy a výslovně se vzdaly námitky zkrácení přes polovici pravé ceny. K této právní povaze smlouvy musí býti přihlíženo i při uvažování další námitky žalovaného, totiž, že jednal v omylu o skutečném výnosu koupené kanceláře v posledních letech. Podle §§ 871 a 875 obč. zák. činil by takový omyl smlouvu na jeho straně nezávaznou jenom, kdyby byl podstatným a kdyby byl býval vyvolán druhou stranou nebo druhá strana byla o něm věděla nebo věděti musila. Nižší soudy zjistily skutkově, že veškeré informace, jež žalovaný obdržel při ujednávání smlouvy, byly pravdivé, takže o vědomém uvedení v omyl nebo využitkování omylu nemůže býti řeči.

Čís. 6149.

Okolnosti rozhodné při stanovení odškodného za vyvlastněné pozemky.

Dlužno vzíti zřetel na pokles měny i na všechny další majetkové újm, které byly posavadnímu majiteli způsobeny vyvlastněním a dále k tomu, že vyvlastněné pozemky mají sloužiti stejnému účelu.

Při posuzování ploch jako stavebních míst nezáleží na tom, že nejsou posud pojaty do regulačního plánu, rozhodno jest pouze, zda vzhledem k místním poměrům budou v dohledné době zastavovány.

Znehodnocení ponechaných zbytků vyvlastněných ploch dlužno posuzovati podle toho, bude-li vyvlastnění samo působiti na ně nepříznivě hledíc k ponechané velikosti, tvaru, možnosti dalšího hospodaření na nich nebo jiného účelného jejich použití. Nelze přihlížeti k vyšší hodnotě, které nabude zbytek vystavěním budov na vyvlastněných plochách, ani k poměrům v budoucnosti.

Majitelům vyvlastněných ploch nemá se odškodným dostati též náhrady za dávku z přírůstku hodnoty.

Byly-li rozdíly v plochách vyvlastňovaných pozemků způsobeny jen neshodou mezi skutečným a katastrálním stavem, jest vyvlastnění celé pozemky a zbývající plocha přebytků (cena za ně) rozvrhne se na všechny vyvlastněné parcely poměrně.

(Rozh. ze dne 24. června 1926, R II 134/26.)

V řízení o vyvlastnění pozemků ku stavbě kasáren v Brně zrušil rekursní soud k rekursu vyvlastněných usnesení prvního soudu, jímž byly stanoveny náhradní ceny za vyvlastněné pozemky a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu jednal a rozhodl.